

चङ्गेरी f. *Oxalis pusilla* Salisb. AK. 2, 4, 5, 6. Hār. 102. Suçr. 2, 432, 20. 444, 16. चङ्गेर्यः पानयोगिताः der ausgespreste Saft der Pflanze HARIV. 4652. — Vgl. कुचङ्गेरी.

चाचपट m. eine Art Tact H. 292, Sch. चारुपट ÇKDr. u. d. W. ताल. — Vgl. चञ्चपट.

चाचलि (vom intens. von चल्) adj. beweglich Vop. 26, 154. — Vgl. विचाचलि, अवि.

चाञ्चल्य (von चञ्चल) f. Beweglichkeit, Unbeständigkeit: चाञ्चल्यरहिता लक्ष्मी: ÇKDr. nach einem KAVĀĀ.

चाट m. Betrüger: चाटस्करदुर्वृत्तमहासाहसिकादिभिः । पीडमानाः प्रजाः JĀĀ. 1, 335 = PAÑĀT. I, 390. im Prākṛit MĀKĀ. 78, 13. — Wohl von चट = चत्.

चाटकायर्न patron. von चटक gaṇa नडादि zu P. 4, 1, 99.

चाटकैर् (von चटक oder चटका) m. ein junges Sperlingsmännchen P. 4, 1, 128 (vgl. VArtt.). AK. 2, 3, 18. H. 1332.

चाटलिका f. N. pr. einer Localität RĀĀ-TAR. 8, 766.

चाटु m. n. freundliche Worte, Schmeichelworte Uṇ. 1, 3. TRIK. 3, 2, 19. H. 264. an. 2, 89. MED. f. 13. चटूनि कुर्वन् AMAR. 83. ब्रूषे न चाटुं मृषा (कु-रङ्ग) ÇĀNTI. 1, 14. प्रियः प्रियायाः प्रकरोति चाटुम् RT. 6, 14. चाटवः कटवः PAÑĀT. I, 191. कुर्वन्चाटुसकृन्नाणि श्रव्यतकलया गिरा HARIV. 1144. गज-पुंगवस्तु धीरं विलोकयति चाटुश्चैश्च भुङ्क्ते BHART. 2, 26. PAÑĀT. 38, 22. 264, 5. KATHĀS. 1, 26. KĀURAP. 24. Gīt. 2, 12. 10, 9. SĀH. D. 48, 5. ०वचन Gīt. 11, 2. चटूक्ति Hār. 149. ÇUK. 44, 5. ein lieblicher Laut: पुत्रैश्चाटु-सीत्कृते: RĀĀ-TAR. 1, 213. = स्फुटवादिन् deutlich sprechend UNĀDIR. im SAMKSHIPTAS. ÇKDr. चाटु als indecl. im gaṇa चादि zu P. 1, 4, 57. — Vgl. चटु.

चाटुक dass.: या कथयसि प्रियसंगमे ऽपि विश्रब्धचाटुकशतानि रतात्तरेषु SĀH. D. 41, 21.

चाटुकार (चाटु + 1. कार) adj. freundliche Worte —, Schmeichelworte machend, — sprechend, Schmeichler P. 3, 2, 23. H. an. 3, 553. MED. k. 189. MEGH. 32. RĀĀ-TAR. 5, 351. SĀH. D. 48, 2. चाटुकारिन् dass. MED. r. 154.

चाटुपटु (चाटु + पटु) m. Spassvogel (भाट) Hār. 123. Wohl eher Complimentenmacher.

चाटुलोल (चाटु + लोल) adj. = चटुलोल sich zierlich bewegend Hār. 219.

चाटुवटु m. = चाटुपटु TRIK. 1, 1, 125. BHŪRIPR. im ÇKDr.

चाणक्य adj. von चाणक्य gaṇa कणवादि zu P. 4, 2, 111. — Vgl. चाणक्य 2.

चाणकीन (von चाणक) adj. für Kichererbsen geeignet (ein Feld) RĀ-JAM. zu AK. 2, 9, 8.

चाणक्य 1) patron. von चाणक gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105. Unter diesem Namen erscheint gewöhnlich Viṣṇugupta, ein als Gnomendichter berühmter Brahmane, der die Dynastie der Nanda vertilgt haben soll, TRIK. 2, 7, 22. H. 833, Sch. LIA. II, 199. fgg. PAÑĀT. Pr. 2. V. 38. 253, 12. KATHĀS. 5, 109. fgg. H. 987, Sch. handelnde Person in MUDRĀ. Ueber die ihm zugeschriebenen Denksprüche s. GILD. Bibl. 298. fgg. HARB. Anth. 312. fgg. Verz. d. B. H. No. 781. fg. Ind. St. 1, 473, N. — 2) adj. vom vorherg.: शास्त्रं चाणक्यम् KĀN. 1. Vgl. चाणक.

II. Theil.

चाणक्यमूलक (चा + मू) n. eine Art Rettig (vgl. कैरित्य) RĀĀN. im ÇKDr.

चाणूर m. N. pr. eines Fürsten MBh. 2, 121. 5, 4410. HARIV. 6726. eines Ringers im Dienste des Kāṁsa, der von Kṛṣṇa erschlagen wird; er wird mit dem Daitja Varāha identif. HARIV. 3116. 4539. 4692. fgg. 5877. 8390. VP. 551. fgg. H. 219. चानूर HARIV. 2361. 10407. Vop. 23, 24. चाणूरवल VJUTP. 189. चाणूरसूदन m. Bein. Kṛṣṇa's H. 221, Sch. चानूर TRIK. 1, 1, 33. चाणूर ÇKDr. nach ders. Aut.

चाण्ड 1) m. patron. von चाण्ड gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112. — 2) n. nom. abstr. vom adj. चाण्ड gaṇa पृथ्वादि zu P. 5, 1, 122. Hestigkeit u. s. w.

चाण्डाल Uṇ. 1, 116. 1) m. = चाण्डाल P. 5, 4, 36, VArtt. 1 (angeblich ved.). AK. 2, 10, 4, 20. TRIK. 2, 10, 5. H. 933, Sch. VS. 30, 21. ÇAT. Br. 14, 7, 2, 22. ग्रामे चाण्डालसंयुते KAUC. 141. M. 3, 239. 4, 79. JĀĀ. 1, 33. R. 3, 62, 24. MĀKĀ. 153, 24. 157, 1. PAÑĀT. I, 183. III, 194. Hīt. I, 55. चाण्डालमृतपाः P. 2, 4, 10, Sch. चाण्डाली f. M. 8, 373. Buāg. P. 6, 3, 12. Ver. 10, 8. ब्राह्मणचाण्डाल ein Kāṇḍāla unter den Brāhmaṇa, ein über Alles verächtlicher Brahmane M. 9, 87 (nach KULL.: = ब्राह्मण्यो भूदा-ज्ञातः). MBh. 12, 2874. 13, 2535. — 2) adj. vom vorherg. oder von चाण्डालः ०ली भाषा LASSEN, Instit. I. pr. 35 u. s. w. — 3) f. ई N. einer Pflanze (s. लिङ्गिनी) RĀĀN. im ÇKDr.

चाण्डालक 1) n. = चाण्डालेन कृतम्, aber संज्ञायाम्, gaṇa कुलालादि zu P. 4, 3, 118. — 2) f. चाण्डालिका die Laute der Kāṇḍāla AK. 2, 10, 32. H. 290. Nach ÇKDr. und WILS. = चाण्डालिका auch in den anderen Bedd.

चाण्डालकि m. patron. von चाण्डाल PAT. zu P. 4, 1, 97.

चाण्डालिकाग्राम m. die Einsiedelei der Kāṇḍālikā (wohl N. pr.), N. pr. MBh. 13, 1738.

चातक m. *Cuculus melanoleucus*, ein Vogel, welcher der Sage nach nur Regentropfen trinkt, AK. 2, 5, 17. 3, 4, 2, 24. TRIK. 2, 5, 17. H. 1329. धारा नैव पतति चातकमुखे मेघस्य किं दूषणम् BHART. 2, 89. ÇIK. 166. RAGH. 17, 15. MEGH. 9, 22. 112. RT. 2, 3. PAÑĀT. II, 149. VARĀH. BRH. S. 24, 19. 27, 14. 85, 27. GHAT. 9, 10. समयव्यति सर्वतः । रमितेनाम्बुवाहस्य चातका इव RĀĀ-TAR. 7, 832. चातकाष्टक n. die acht Verse vom Kāṭaka GILD. Bibl. 302. HARB. Anth. 237. fg.

चातकानन्दन (चा + आनन्दन erfreuend) m. die Regenzeit RĀĀN. im ÇKDr.

चातन (vom caus. von चत् 1) adj. verschauend; s. अभिशस्ति, अमीव, अराय, दुर्णाम, पिशाच, भ्रातृव्य, यातु, सदान्वा, सप्तव. — 2) n. (näml. सूक्त) diejenigen Sprüche des AV., deren Zweck die Verschauung dämonischer Wesen und Kräfte ist, KAUC. 8, 25. 80. 136. — 3) m. N. pr. des angeblichen Rshi dieser Lieder AV. ANUKR. 1, 2. — चातनी f. s. u. मचक.

1. चातुर (von चतृ) adj. von Vieren gezogen: शकट P. 4, 2, 92, Sch. Daher चातुर n. a carriage, a cart holding four people WILS.

2. चातुर (von चतृ) 1) adj. a) geschickt, gewandt ÇABAR. im ÇKDr. — b) Schmeicheleten sagend. — c) dem Auge zugänglich H. an. 3, 553. MED. r. 154. — d) lenkend, regierend MED. Vgl. चातुरिक. — 2) m. ein rundes Kopfkissen TRIK. 2, 6, 41. H. an. MED. Vgl. गन्धचातुरी. — 3) f.